

UP-IV-3

Přiřazené soubory

OBLAST KONTINUA Ustálené prvky (UP)

ÚROVEŇ ČTENÁŘSTVÍ Pokročilý (IV)

LINIE Podavatel (3)

DESKRIPTOR 3.1 Popisuje, jak perspektiva vypravěče nebo podavatele ovlivňuje způsob, jak jsou popsány události; všímá si důležitých podobností a rozdílů, když je totéž téma nebo událost nahlíženo z různých vypravěčských perspektiv nebo z úhlu pohledu různých postav.

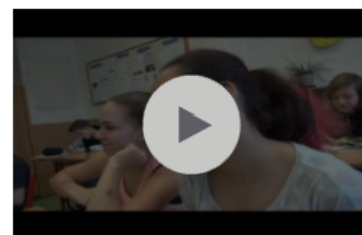
Příklad 1

Příklad 2

TEXT (.DOC)

Vypravěčův vliv na příběh

Video/Audio

Vypravěčův vliv na příběh video

Vypravěčův vliv na příběh

VYUČUJÍCÍ Miloš Šlapal

ŠKOLA ZŠ Emila Zátopka, Kopřivnice

TŘÍDA 7.

PŘEDMĚT ČJL

TÉMA Rozdílné vypravěčské pohledy na postavu

Nástroje

Tisk

EXPORT DO PDF

Chci zaslat komentář

Vídeo je z části minilekce při dílně čtení. Žáci se na společně čteném textu - na příběhu znetvořeného hrdiny a jeho spolužáků - seznámili s tím, jaké rozdílné pohledy může na postavu podávat několik vypravěčů. Seznámili se i "teoreticky" s pojmem vypravěč a s jeho různými podobami. Učitel jim modeloval, jak sám ohledává vypravěče a možnost jiného pohledu v knize, kterou čte on. Nyní budou žáci ve své vlastní knize při dílně čtení hledat, kdo vypráví, a zkoumají, jak by se příběh změnil, kdyby ho vyprávěl někdo jiný.

Výkon žáka

Učitel připomíná žákům, co dělali včera - proč autorka používá v knize několika vypravěčů a jak by se příběh změnil, kdyby ho vyprávěl jiný. Promítá žákům jejich včerejší odpovědi na tuto otázku. Vysvětlí žákům cíle hodiny, a zadává znovu totéž zadání - ale dnes u vlastních knížek žáků. Mají i vymyslet pro svůj příběh jinou postavu a co to s příběhem udělá. Odpovědi vypracují do PL a budou sdílet.

Růžová žákyně (*nad zadáním v PL*): Vypráví to vševědoucí vypravěč, a kdo by mohl příběh vyprávět. Jan a Susan, to jsou ty hlavní postavy, a ty to tam vlastně jako kdyby nevypráví, (*předčítá z PL*.) Co se změní, když bude příběh vyprávět tento nový vypravěč? Že si myslím, že by to mohlo vyznít (?) jako by, nebo kdyby to povídaly ty hlavní postavy? Tak bychsem jak kdyby víc věděla, jak to třeba jako opravdu myslí, a tak, a pro mě by to asi bylo lepší, protože mám ráda deníky, takže asi by to bylo lepší.

Šedá žákyně: A to je všechno?

Růžová žákyně: Eště ten bonus. (*čte z PL*) Proč si autorka zvolila právě tohoto vypravěče? A čím je výhodný pro příběh? Kdyby to vyprávěla hlavní postava, tak bysem nevěděla, co si o tom myslí ty ostatní postavy, a tím, že víme, jak to vidí ty jiné postavy, je to výhodné.

Učitel se ptá, zda někdo udělal takovou změnu, která by silně ovlivňovala příběh.

U: Marie, můžu tě požádat?

Marie: No tak vypravěč příběhu je vševědoucí vypravěč, a příběh by mohli vyprávět ti čtyři lidé, kteří se v tom příběhu furt objevují, kteří řeší ten případ, a změnilo by se to asi tím, že bychom poznali vlastně jejich myšlení, jejich nálady a tak, prostě úplně že třeba by to vyprávěl ten jeden a bylo by to zrovna ta situace z jeho pohledu a tak.

U: To znamená, že ty kdybys byla ta autorka - můžeš ukázat knížku, o které mluvíš? - *Loď duchů*, Tomas Brezina - tak bys to třeba mohla udělat tak, že každou kapitulu by vyprávěl jeden vypravěč? Každou část?

Marie: No, asi jo.

Analýza výkonu

Žákyně pochopily, co se myslí termínem vypravěč, a je to patrné jednak z toho, že typ vypravěče své knížky náležitě zařadily a pojmenovaly, a že domyslely, jak by se změnilo jejich vlastní - čtenářovo vidění, kdyby bylo vyprávění svěřeno některé nebo některým z postav. Jinak by jako čtenář pronikly do myšlení postavy, jinak by viděly situaci v příběhu.

Patrně vědí, co tím samy myslí - protože den předtím toto vhlížení a nahlížení třída zkoumala na společném textu R. Palaciosé (*Ne*)obyčejný kluk, a mohou si to pamatovat dodnes.